

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle verotusmenettelystä annetun lain 21 §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 141/2025 vp) täydentämisestä

Lähtökohdista ja luottamuksesta

Vertailutietotarkastusta koskevan hallituksen esityksen (HE 141/2025 vp) ja sitä täydentävän esityksen kohdalla keskustelu on kääntynyt lainsäädännön lainmukaisuuteen sekä ehdotetun säännöksen yksityiskohtiin ja muotoiluun. Allekirjoittanut katsoo, että tarkastelun keskiössä tulee olla esillä oleva ilmiö laajemmin, mitä tukee myös polarisoitunut keskustelu, ilmeinen luottamuksen puute sekä esitetty yli 30-kertaiseksi laajenevaksi ehdotettu sääntely (voimassa oleva laki 4 riviä; ehdotetut uudet VML 21 ja 21 a §:n säännökset yhteensä 123 riviä).

Keskeinen tarkastelun **lähtökohta on Verohallinnon tavoite huolehtia tehtävistään tuloksellisesti**. Pankkien vertailutietotarkastuksia koskevan 15-vuotisen historian, oikeuskäytännön ja kannanottojen myötä Verohallinnon kykyä reagoida ympäröivään yhteiskuntaan ja lainsäädäntöön sekä niiden muutoksiin voidaan kuitenkin pitää ongelmallisena sen toiminnan, tulkintojen vuoksi.

Muutoksenhakutuomioistuimissa Verohallinnon tietopyynnöt on kumottu tietosuojasääntelyn tulkinnan perusteella. Verohallinnon keskeinen rooli on ohjannut lainvalmistelua vahvasti vertailutietotarkastusten käyttöä tukevaan suuntaan. Täydentävässä esityksessä lähdetään vastaamaan perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitettyihin vaatimuksiin ja laajentamaan sääntelyä yksityiskohtaisempaan suuntaan. Riskit uusien tulkintaongelmien syntyymiseen on ilmeinen. Esityksen **pohjalta säänneltävien uusien lainkohtien myötä ei saa syntyä tilannetta**, jossa tuomioistuinratkaisun vuoksi osaa **verotusmenettelylain** uusista säännöksistä ei voitaisi soveltaa.

Varmin tapa välttää edellä mainittu ja muut esillä olevat riskit, on pyrkiä avoimempaan dialogiin ja vuorovaikutukseen lainvalmistelussa ja sen myötä luottamuksen palauttamiseen Verohallinnon ja rahoitusalan osapuolten välisessä ja laajemminkin verotusta koskevassa keskustelussa.

1. Pankkien vertailutietotarkastuksia koskevat perusteet tulee käydä läpi ja kirjoittaa uudelleen.

Pankkien vertailutietotarkastusta koskevat perusteet ovat muuttuneet. Kansainväliseen sijoitustoimintaan liittyvää tiedonsaantia ja -vaihtoa sekä rikollisuuden estämistä koskevia lakeja on säädetty ja muutettu esimerkiksi koskien ulkomaille maksettujen osinkojen ja erilaisten kansainvälisten vakuutusjärjestelyjen verotusta sekä kryptovarojen palveluntarjoajien tiedonantovelvollisuutta verotuksen alalla (DAC8) ja digitaalisen alustatalouden toimijoiden

tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla (DAC7). Vertailutietotarkastus on toissijainen tiedonhankinnan keino, joka tulee perustella läpinäkyvällä tavalla nykytilanteen mukaisesti.

Verotusmenettelylain sivullistiedonantovelvollisuutta koskevaa sääntelyä laajennettiin vuoden 2011 alusta voimaan tulleella VML 21 §:n säännöksellä (L 1411/2010), jonka mukaan verotarkastus voidaan toimittaa yksinomaan siinä tarkoituksessa, että kerätään tai vaaditaan luovuttamaan tietoja, joita voidaan käyttää muun verovelvollisen verotuksessa (vertailutietotarkastus).

Lain valmistelun taustalla oli nähtävissä eduskunnan tarkastusvaliokunnan laaja raportti "Suomen kansainvälistyvä harmaa talous", jonka lukuisien toimenpide-esitysten joukossa esitettiin rahoituslaitoksiin kohdistuvan vertailutietotarkastusta koskevaa sääntelyä. Tarve korostui raportin mukaan "kansainväliseen sijoitustoimintaan liittyvän verorikollisuuden kasvaessa, rahoitus- ja sijoitusalan toimintojen siirtyessä kiihtyvällä vauhdilla Suomen viranomaisvalvonnan ulkopuolelle ja rahoitusalan toimijoiden kehittäessä uusia verovalvonnan ja kansainvälisen tietojenvaihdon ulkopuolelle jääviä sijoitusinstrumentteja".

Nyt käynnissä olevan verovalmisteluprosessin osoittamien toisistaan eroavien käsitysten ja polarisoituneen keskustelun myötä tulee selvittää, miltä osin näihin uhkiin on kyetty vastaamaan muulla tavoin sääntelyn, valvonnan ja tietojenvaihdon keinoin. Toisaalta on yhtä lailla tarpeen selvittää uusia Verohallinnon arvion mukaisia veroriskejä, joiden valvonnassa vertailutietotarkastus on sen mukaan edelleen käyttökelpoinen valvontakeino. Tätä kokonaisuutta, siihen liittyviä veroriskejä sekä mahdollisia valvontakeinoja - mukaan lukien vertailutietotarkastus - tulee kuitenkin tarkastella suhteessa tietosuojasääntelyn asettamiin reunaehtoihin. Itsestään selvää on, että vertailutietotarkastuksissa kuten kaikessa viranomaistoiminnassa on noudatettava lakia sekä hyvän hallinnon lähtökohtia ja oikeudellisia periaatteita.

2. Verohallinnon **toimet ja tavoitteet suhteessa** muihin toimijoihin tulee arvioida uudelleen

Verohallinnon toimet ovat osoittautuneet ongelmallisiksi ja esitetyt tietopyynnöt on kumottu korkeimman hallinto-oikeuden ja Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisuissa. Suhteessa muihin viranomaisiin Verohallinto esitti OM:n työryhmän väliraporttiin, jonka ulkopuolelle tiedonsaantia koskeva sääntely oli rajattu, lausunnossaan näkemyksiä muun muassa tietosuojasääntelyn tulkinnan vertailutietotarkastusta hankaloittavista vaikutuksista sekä aloitteen Tietosuojavaltuutetun ohjauksen laajentamisesta ennakkoratkaisumenettelyyn viranomaisille. Tiedonantovelvollisille aiheutuvat kustannukset ja hallinnollinen taakka ovat käytännössä jääneet Verohallinnon ja sen myötä lainvalmistelun tarkemman huomion ulkopuolelle.

Verohallinnon oman toiminnan sääntelyvastaisuuden arviointi ei nouse tarkasteluun vaan ratkaisua haetaan muualta. Esimerkiksi mainittu lausunto valottaa Verohallinnon lähtökohtia,

joiden mukaan sen intressissä tietosuoja-asetuksesta ja -sääntelystä aiheutuvat oikeudelliset ongelmat tulisi ratkaista muilla tavoin kuin sen omaa toimintaa muuttamalla. Korostetusti ovat esillä verovalvonnan keinovalikoimaan kuuluvan vertailutietotarkastuksen säilyttäminen mahdollisimman lähelle entisellään ja veronsaajien verotulojen turvaaminen. Etenkin jälkimmäinen onkin tärkeä ja yleisesti hyväksyttävä tavoite.

Tietosuojalakia koskeva sääntely on aiheuttanut merkittäviä haasteita sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Elinkeinoelämän keskusliiton sääntelykustannuksia koskevan selvityksen mukaan tietyistä sääntelyistä yrityksille aiheutuvasta kustannusten 536 miljoonan euron kokonaismäärästä 327 miljoonaa euroa aiheutuu tietosuoja-sääntelystä. Tätä taustaa vasten yksityisen sektorin toimijoiden keskuudessa saattaa olla käsitys jonka mukaan hallituksen esityksen (HE 141/2025 vp) luonnoksessa on esitetty varsin yleisluontoisia ja perustelemattomia väitteitä. Väitteet koskevat sääntelyn hallinnollista työtä ja kustannuksia vähentäviä vaikutuksia. Lisäksi esityksessä on todettu, että "nykyiseen oikeustilaan liittyy myös tiedonantovelvollisten näkökulmasta epävarmuuksia, jotka johtuvat sääntelyn yleisluonteisuudesta ja viimeaikaisista tietosuojatulkintoista", mikä ei vahvista rahoitusalan toimijoiden luottamusta esitykseen.

Ratkaisussa KHO 2020:8 yksi tietosuoja-asetuksen ja -lain soveltamista ja tulkintaa edeltävä kysymys liittyi pankille aiheutuneista kustannuksista ja hallinnollisesta taakasta tietopyynnön lainmukaisuutta arvioitaessa. Nyt tarkasteltavan lain valmistelun yhteydessä on vastuuta kustannusten esittämisestä siirretty rahoitusalan toimijoille. Mainitussa KHO:n ratkaisussa Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö kyseenalaisti ja Helsingin HAO ei puolestaan hyväksynyt pankin esittämää kustannusarviota. Kustannusten arviointia tulisi kehittää yhteistyössä finanssialan toimijoiden kanssa, joilta edellytetään luonnollisesti asiassa selkeää ja johdonmukaista tietoa niin, että asiaa olisi mahdollista arvioida myös suhteessa VML 25 §:n säännökseen.

3. Verovaje ja sen perusteet on käsiteltävä vakiintuneella ja läpinäkyvällä tavalla esityksessä (HE)

Verohallinnon laskelmin ja arvioihin perustuen poliittiselle päättäjälle tarjotaan 100 miljoonan euron lisäystä verotuloihin. Massiivisen alijäämän aikana ei ole yllätys, että tarjous herättää kiinnostusta ja sen edistämistä on pyritty kiirehtimään. Kuten monessa muussakin asiassa kovin houkuttelevaa tuottotarjousta tulee kuitenkin arvioida erityisen kriittisesti.

Hallituksen esitysluonnoksen esityksen pääasiallista sisältöä koskevan osan mukaan "tietosuoja-sääntelystä seuranneet rajoitukset vertailutietotarkastusten toimittamiseen aiheuttavat arviolta 100 miljoonan euron vuosittaisen verovajeen". Vaikka esitystä tältäkin osin muutettiin, jo luonnosvaiheessa esiin nostetut näkökulmat korostivat Verohallinnon näkemyksiä ja intressejä

valmistelussa. Tämän sekä valmistelun jäljempänä esitettyjen läpinäkyvyyttä koskevien ongelmien voidaan nähdä vaikuttavan osaltaan polarisoituneen keskustelun taustalla.

Verovajeen perusteena esitetään laskelmia, joita ei ole perusteltu läpinäkyvällä tavalla. Perusteeksi hallituksen esityksessä esitetään yleisellä tasolla aiemmin vertailutietotarkastusten myötä saavutettuja verokertymiä. Oikeustilan kehityksen myötä tietosuoja-asetuksen soveltamisen (2018) ja erityisesti ratkaisun KHO 2020:8 jälkeen vertailutietotarkastuksia ei liene juurikaan tehty. Lisäksi hallituksen esityksen lähtökohta voidaan katsoa sinänsä perustuvan osittain yleiseen verovajeen käsitteeseen, mutta se eroaa merkittävästi yleisesti hyväksytyistä verovajeen pienentämistä koskevista lähtökohdista.

Valtiovarainministeriö on ilmeisesti pyynnöstä saanut Verohallinnolta esityksen verovajeen muodostumisesta. Ulkopuolisten tahojen on ollut mahdollista saada esitys tietopyynnöin VM:sta. HE:n mukaan verotuottojen arvioitu kasvu perustuu Verohallinnon vuonna 2020 toteuttamaan analyysiin ja kohdistuu yhteisö- ja arvonnisäveron ohella muun muassa ansiotulo-, pääomatulo- sekä perintö- ja lahjaveroihin. Tarkasteltavien henkilötietojen sekä niiden saatavuuden ja käsiteltävyyden näkökulmasta esitys jättää paljon avoimia kysymyksiä.

Yksi verovajeen ajantasaisuutta ja luotettavuutta heikentävä seikka on, että siinä esitetyn taustalla on ilmeisesti tekijöitä, joihin vaikuttavat muut jo voimaan tulleet verolainsäädännön muutokset kuten ylikansalliseen sääntelyyn perustuvat kryptovarojen palveluntarjoajien tiedonantovelvollisuutta verotuksen alalla (DAC8) sekä digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla (DAC7) koskevat muutokset. Lisäksi myös muut vuoden 2011 jälkeen voimaan tulleet verolainsäädännön muutokset ovat osaltaan vaikuttaneet verovajeeseen ja mahdollisuuteen kerryttää verotuloja vertailutietotarkastuksen – toissijaisen tiedonsaantitavan - avulla.

4. Kansainvälisen vertailun tulee perustua relevanttiin oikeustilaa ja valvontaa koskevaan tietoon

Lainvalmistelun yhteydessä esitetyn kansainvälisen vertailun tulee antaa relevanttia lisätietoa päätöksentekoa varten. Hallituksen esityksessä tarkastellaan tietosuoja-asetusta ja sen asettamia vaatimuksia sivullistiedonantovelvollisuuden ja erityisesti vertailutietotarkastuksen toteutukselle verotuksessa. Asetus on velvoittanut 25.5.2018 alkaen kaikkien jäsenmaiden verohallintoja ja samat kysymykset koskevat verohallintoja laajemminkin. Tästä lähtökohdasta Suomen Verohallinnolla on mahdollisuus saada kansainvälisten yhteistyökanaviensa avulla hallituksen esityksen kansainvälistä vertailua laajempaa ja yksityiskohtaisempaa informaatiota päätöksentekoa varten.

Hallituksen esityksen HE 141/2025 kansainvälistä oikeusvertailua voidaan kriittisesti arvioiden pitää puutteellisena. Hallituksen esityksessä on hieman runsaan sivun mittainen neljän maan tietoja hyvin pintapuolisesti koskeva jakso. Maat ovat Ruotsi, Latvia, Tanska ja Norja. Ruotsin ja Tanskan osalta todetaan, että ei ole tiedossa oikeuskäytäntöä, jossa olisi arvioitu, täyttääkö näiden maiden menettely yleisen tietosuoja-asetuksen edellytykset. Norjan kohdalla mainitaan, ettei vastaavaa oikeuskäytäntöä myöskään ole, mutta että saadun selvityksen perusteella yleinen tietosuoja-asetus saattaa rajoittaa menettelyä.

Näiden maiden lisäksi selvitystä kerrotaan pyydetyn Virosta, Saksasta, Iso-Britanniasta, Ranskasta, Italiasta ja Itävallasta. Virosta, Ranskasta ja Italiasta ei esityksen mukaan saatu selvityksiä. Saksan, Iso-Britannian ja Itävallan osalta ei ole mainintaa siitä, mihin selvityspyyntö johti. Tuomas Pöysti on artikkelissaan (2020) viitannut Ranskan perustuslakineuvoston päätökseen veronkierron ja ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntejä kaupankäynnin ja sosiaalisen median alustoilta jäljittävästä, algoritmipohjaista tiedonhakua koskevasta kokeilulainsäädännöstä.

Latvian kohdalla on vertailumaista ainoana todettu, että osa lain säännöksistä on säädetty tietosuoja-asetuksen voimaantulon jälkeen. Lisäksi Latvian menettelyä on käsitelty EUT:n ratkaisussa, jota tarkastellaan hallituksen esityksessä erikseen. Asiassa EUT 24.2.2022 C-175/20 Latvian verohallinto oli pyytänyt Latviaan sijoittautunutta internetissä julkaistavia ilmoituksia koskevien palvelujen tarjoajaa palauttamaan verohallinnolle yhtiön internetportaalissa julkaistun ilmoituksen kohteena olevien ajoneuvojen valmistenumeroihin ja myyjien puhelinnumeroihin. Ratkaisun rinnastaminen Suomessa rahoituslaitoksille esitettyihin yksilöimättömiin tai esitetyn sääntelyn mukaisiin tietopyyntöihin voi olla haastava tehtävä. Timo Råbinä on tosin arvioinut vaikutusta toisin teoksessaan Verotusmenettely ja muutoksenhaku (2022).

Kun otetaan huomioon Verohallinnon vahva rooli ja intressi VML 21 §:a koskevan esityksen valmistelussa, on yllättävää, että esitys ei sisällä lainkaan tietoja vertailutietotarkastusta koskevien säännösten soveltamisesta ja esitettyjen tietopyyntöjen määristä tietosuoja-asetuksen voimaantuloa ennen sekä sen jälkeen vertailumaissa. Useampia maita koskeva kattavampi vertailu sekä soveltamista koskevat laajemmat tiedot antaisivat merkittävää informaatiota valmistelua varten. Tiedon puute jättää avoimeksi kysymyksen siitä, poikkeako Suomen tilanne etenemisen ja Verohallinnon tietopyyntöjen osalta muista maista suhteessa tietosuoja koskevaan sääntelyyn ja soveltamiseen.

5. Hallinto-oikeuden näkökulmasta huomioon otettavia seikkoja

”Demokraattisessa oikeusvaltiossa kansalaisten pitää voida luottaa siihen, että hallinto toimii lainmukaisesti ja sen osana yhdenvertaisuutta kunnioittavalla, objektiivisella ja puolueettomalla tavalla eikä käytä valtuuksiaan muihin kuin niihin päämääriin, joita varten valtuudet on hallinnolle uskottu”. Tuomas Pöysti (2020), Luottamuksesta hallinnon automaattiseen päätöksentekoon. Erityisesti (Vero)hallinnon automaation myötä oikeudellisen keskustelun keskiöön ovat nousseet luottamuksen oikeudelliset edellytykset. Luottamus voidaankin nähdä keskeisenä hallinto-oikeuden päämääränä. Kuten edellä eräät muutoksenhakuun edenneet asiat sekä jäljempänä esimerkiksi polarisoitunut keskustelu ja lain valmisteluun liittyvät avoimet kysymykset osoittavat, luottamuksen voidaan nähdä olevan heikkenemässä Verohallinnon ja sivullisilmoittajien etuja ajavien tahojen välillä. Sivullisilmoittajien rooli näyttäisi jääneen lakia valmisteltaessa niin vähäiseksi, että osallisuuden ja yhteisen asian rakentamisen kokemusta ei ole päässyt syntymään.

Edellä tarkasteltujen Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisujen kohdalla on mahdollista ja todennäköistä, että ne tietopyynnön saaneet rahoituslaitokset, jotka luottivat siihen, että Verohallinto toimii voimassa olevan tietosuojasääntelyn puitteissa ja jotka noudattivat samaansa pyyntöä, joutuivat asiakkaineen eri asemaan kuin ne, jotka riitauttivat menestyksellisesti Verohallinnon tietopyynnöt. Merkittävänä edellä mainittuna yksityiskohtana voidaan pitää sitä, että jo verotuksen oikaisulautakunta kumosi muutoksenhaun kohteena olleet tietopyynnöt.

Hallinto-oikeuden näkökulmasta nousevat esiin vastuukysymykset. Niistä ensimmäinen koskee oikeustilan vastaista tietopyyntöä. Toinen saattaa ilmetä tilanteessa, jossa lausunnoissa esitetyllä tavalla tietosuojasääntelyä koskeva sanktio kohdistuisi pankkiin, joka on antanut tietopyynnön mukaisesti asiakkaitaan koskevia tietoja tietosuojasääntelyn vastaisesti. Vaikka tietopyyntö ei vapauttaisikaan pankkia vastuusta, lienee yleisen oikeustajun mukaista, että virheen aiheuttaja asetettaisiin myös vastuuseen. Toistaiseksi tämä toinen kysymys lienee tässä vaiheessa lähinnä hypoteettinen, mutta ensimmäinen on jo realisoitunut, kuten Helsingin HAO:n julkaisemattomat päätökset osoittavat.

6. Muuta

Seuraavassa vielä eräitä hajahuomioita osin edellä esitettyyn liittyen:

- Kaikessa asiain käsittelyssä ja valvonnassa on otettava huomioon perustuslakivaliokunnan kanta vertailutietotarkastuksen ehdottomasta toissijaisuudesta
- Verohallinnon kannalta tarpeellinen valvontasalaisuus tulee ottaa huomioon varmistaen samalla asiain käsittelyn läpinäkyvyys
- Tietosuojavaltuutetun ja oikeusministeriön lausunnoilla erityinen painoarvo täydentävän esityksen käsittelyssä

- Tietosuojavaltuutettu on aiemmin esittänyt huomionsa sitä, että VTJL 10 §:n perustuslainmukaisuutta ei ole nimenomaisesti arvioitu. Kyseinen säännös mahdollistaa Verohallinnon saaman tiedon hyväksikäytön kaikessa verovalvonnassa. Asia on ollut esillä muun muassa maksutietodirektiivin implementoinnin yhteydessä. VML 21 §:n valmistelun yhteydessä on hallituksen esityksen perusteluissa esitetty ajatus siitä, että Verohallinto rajoittaisi saamansa tiedon käyttöä. Asiaa on syytä tarkastella myös suhteessa mainittuun säännökseen samalla, kun sen perustuslainmukaisuutta arvioidaan.
- Kryptovarojen palveluntarjoajien tiedonantovelvollisuutta verotuksen alalla koskevan lain yhteydessä säädettiin laajemmin tiedonantovelvoitteen kiertämistä koskeva VML 28 a §. Kun otetaan sen ohella huomioon myös VML 87 §:n tiedonantovelvollisuuden laiminlyöntiä koskevaa sanktiosäännöstä, olisi perusteltua antaa lisää tietoa sekä taustoittaa asiaa ja tarjota arvioita sanktion soveltamisesta ja VML 28 a §:n arvioiduista vaikutuksista. Keskustelussa ei ole käsitykseni mukaan esitetty viitteitä siitä, että esimerkiksi finanssialan toimijat eivät olisi toimineet lainmukaisten tietopyyntöjen mukaisesti. Sen vuoksi sääntelyn samanaikaisuus saattaa ihmetyttää ja osaltaan vaikeuttaa luottamuksen saavuttamista.
- Täydentävässä hallituksen esityksessä yli 30-kertaiseksi paisuvaksi ehdotetun sääntelyn viimeisen momentin (VML 21 a §) mukaan "Verohallinnon on tietopyynnössä velvoitettava tiedonantovelvollista poistamaan...". Edellytyksenä on, että "toisen osapuolen henkilöllisyys ei vaikuta suoraan verovalvonnan kohteena olevan verovelvollisen verotukseen". Laajentavatko tehtävänjakoa koskevat muutokset sivullistiedonantovelvollisuudesta sivullisverotuksen suuntaan? Entä tästä ja mahdollisista muista tehtävistä lankeavat kustannukset ja vastuut esimerkiksi uuden VML 28 a §:n näkökulmasta?
- Hallituksen esityksessä on ollut esillä Verohallinnon yksikön työjärjestyksen ja työmenettelyohjeen taseisia yksityiskohtaisia säännöksiä ja perusteluita, jotka eivät voi kuulu osaksi lakiesitystä tai sen perusteluita; täydentävästä esityksestä ne on pääosin poistettu.
- Kuten edellä on todettu, sivullistiedonantovelvollisten kustannukset ja hallinnollinen taakka tulee pitää esillä lakia valmisteltaessa. Kysymys on sivullistiedonantovelvollisen asemasta hyvässä verojärjestelmässä, jolloin esillä tulee olla aiempaa selvemmin myös hänen / sen oikeudet – ei vain velvoitteet.
- Kuten edellä on todettu, Lainvalmistelun lopputuloksena ei saa olla tilanne, jossa kansallista lakia ei voida soveltaa tietosuoja-asetuksen saati perustuslain säännösten vuoksi.
- Viimeisenä huomiona on, että lausuntopyyntöjä ei ole osoitettu yliopistojen vero-oikeuden asiantuntijoille (pois lukien monen roolin taitaja professori Jaakko Ossa sekä perustuslakivaliokunnassa kuultavana ollut OTT, dosentti Matti Urpilainen); Olen vuoden 2024 Verotus-lehden numeroissa 3 ja 5 käsitellyt vastaavaa tilannetta, jossa tästä tai mahdollisesti jostain muusta syystä johtuen lainvalmistelun lopputulos ja sen vaikutukset olivat kritiikille monin tavoin alttiit.

Lopuksi

Muun muassa edellä esitetyt seikat puhuvat sen puolesta, että valmistelun jatkamisen tueksi tulisi saada lisää tutkimustietoa. Vaihtoehtoja voi olla lykätä valmistelua tai pyrkiä jatkamaan sitä, jolloin asiaa koskevat esitykset (HE 141/2025 vp sekä sitä täydentäväksi esitetty luonnos) tulee kuitenkin sovittaa yhteen niiden perustavaa laatua olevien erojen vuoksi. Tämä edellyttää kolmatta esitystä, jota ennen lisätutkimukselle ja -kysymysten ratkaisemiselle tulisi jättää riittävästi aikaa.

Tarkastelussa tulee olla tietoteknisten ja verotuottoihin tähtäävien tavoitteiden rinnalla riittävässä määrin niin vero-, tietosuoja- kuin hallinto-oikeudellisetkin lähtökohdat. Muutos ei saa johtaa sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista koskevan lain kaltaiseen tilanteeseen, jossa sääntely osoittautuu asetuksen vastaiseksi ja jossa sääntelyä ei sen vuoksi voida soveltaa.

Toivon, että esittämistäni huomioista on apua tehtäessä päätöksiä asian käsittelystä.

Tämä lausunto on tavallaan tutkimushankkeen ennakkollinen avaus. Lausuntoaajan kuluessa ja jo sitä ennen allekirjoittanut on hakenut rahoitusta tutkimuskaudelle, jonka aikana on määrä edistää hanketta "**Taloudellisesti kestävä sivullistiedonantovelvollisuuden oikeudelliset reunaehdot - Tarkastelussa erityisesti finanssialan toimijoilta korvauksetta vaadittavat tiedot hyvässä verojärjestelmässä**".

Siten tämän lausunnon taustamateriaaliksi on koottu jo laajempi aineisto, jossa lähteet ja niiden dokumentointi on esitetty tarkemmin. Jo tässä vaiheessa henkilöt Verohallinnon johdossa ja asiantuntijatehtävissä samoin kuin yksityisen sektorin johtajat ja asiantuntijat, joiden kanssa olen saanut keskustella tutkimushanketta ennakkollisesti käynnistäessäni, ansaitsevat lämpimät kiitokset.

Kiitokset ansaitsee myös Vaasan yliopiston kauppatieteiden ylioppilas Elmeri Pulli, joka on auttanut aktiivisella otteellaan tarvittavien tietojen keruussa.

Tampereella 13.3.2026

Juha Lindgren
professori, yritysverotus
Vaasan yliopisto